

REFERAT Arbejdsmarkedsudvalget 2022-2025 d. 03-12-2025

Mødedato Onsdag d. 03. december 2025 kl. 15:00

Mødested Lokale 110

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Rådgivning og information om repatriering i 2026.....	4
Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen.....	6
Beskæftigelsesplan 2026 efter høring.....	9
Arbejdsmarkedsudvalgets anbefalinger til det nye udvalg i 2026.....	11
Gensidig orientering.....	12
Underskriftsark.....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-1-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen til dagens møde.

Indstilling

Fagchefen for Arbejdsmarked indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Rådgivning og information om repatriering i 2026

15.40.00-A26-1-25

Beslutningstema

I denne sag er beskrivelsen af Tønder Kommunes arbejde med rådgivning og information om repatriering for 2026 fremlagt til politisk godkendelse. Samtidigt gives en orientering om det nuværende arbejde med repatriering.

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Tønder Kommunes beskrivelse af arbejdet med rådgivning og information om repatriering godkendes. Baggrunden er, at Kommunalbestyrelsen senest den 31. december hvert år skal udarbejde en beskrivelse og efterfølgende offentliggøre den.

Den danske lovgivning på integrationsområdet er bygget på et princip om midlertidig beskyttelse. Det betyder, at en flygtning kan tage ophold i Danmark, så længe at forholdene i hjemlandet nødvendiggør det. Nogle flygtninge og deres eventuelt medfølgende familie har et ønske om at vende tilbage til hjemlandet, tidligere lovlige opholdsland eller et land som de har nær familiemæssig tilknytning til, og dermed repatriere. Repatriering betyder, at man frivilligt vender tilbage med henblik på at tage varigt ophold i landet.

Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet 21. december 2023 den nuværende integrationspolitik og strategi for integration af flygtninge i Tønder Kommune. I strategien indgår repatriering, som et indsatsområde, hvor der er beskrevet, hvordan Tønder Kommune giver hjælp og rådgivning til repatriering. Politikken og strategien er offentliggjort på Tønder Kommune hjemmeside. Derudover fremgår, der også på hjemmesiden en vejledning til, hvordan man som flygtning eller indvandre kan vende tilbage til hjemlandet. I nedenstående afsnit fremgår beskrivelsen fra Strategien om Tønder Kommune arbejde med rådgivning og information om repatriering, som forvaltningen foreslår fastholdes uændret for 2026.

Beskrivelsen af hjælp og vejledning til repatriering i Tønder Kommune

Der gives vejledning om repatriering, herunder de økonomiske støttemuligheder for at genetablere sig i landet, og praktisk hjælp til organisering af en hjemvenden. Det er Tønder Kommune, der har den lovgivningsmæssige vejledningsforpligtelse samt bevillingskompetence over for kommunens flygtninge. Dansk Flygtningehjælp har rådgivningsforpligtelsen.

Omfanget og karakteren af den vejledning, som Tønder Kommune giver, afhænger af hvor længe den enkelte flygtning har haft ophold i Danmark. Borgere, som er omfattet af integrationsprogrammet, vil systematisk blive vejledt om repatriering ved alle samtaler. De kompetencer og erfaringer, en tilknytning til et dansk arbejdsmarked kan give, kan være kompetencer, som den enkelte flygtning kan medtage sig ved en hjemvenden. Vi vil derfor i Tønder Kommune arbejde for, at alle vedligeholder og videreudvikler deres kompetencer, så de kan anvende dem i deres videre liv. Det kunne for eksempel være i forbindelse med en tilbagevenden og genopbygning af hjemlandet. Vejledningen vil ske løbende, imens indsatserne relateret til repatriering først træder i kraft, hvis flygtningen ønsker at vende tilbage til oprindelseslandet.

Status på repatriering

Repatriering er en relativt kompliceret, ressourcekrævende og bekostelig affære, hvor der kan være mulighed for at få hjælp til for eksempel rejseudgifter, midler til etablering, erhvervsudstyr, sygesikring og udgifter til skolegang for børn.

Der kan samlet set modtages op mod 250.000 kr. pr. voksen person til repatriering. Bevillingen sker på baggrund af en omhyggelig behovsvurdering.

Alle ovenstående delelementer skal organiseres samtidigt med, at det liv, man har haft i Danmark, skal "lukkes" ned. Det indebærer f.eks. opsigelse af bolig med tilhørende økonomi, opgørelse af skatteforhold, opsigelse af skole/daginstitution, nedlæggelse af CPR-nummer, MitID, bankforhold, pension m.m.

Det seneste år har der på nationalt plan været en markant stigning i antallet af flygtninge fra Syrien, som har ønsket at repatriere. I 2024 var der 94 personer, der repatrierede til Syrien, mens der i de første ni måneder af 2025 allerede er udrejst 413 personer.

I Tønder Kommune opleves der ligeledes en stigende interesse fra syrere for at repatriere. Aktuelt er der 10 verserende sager, som omfatter 10 voksne og 9 børn med oprindelse fra Syrien. Til sammenligning har der fra 2020 og frem til

september 2025 – fordelt på flere nationaliteter – samlet været 17 voksne og 7 børn, der med repatriering har forladt kommunen.

Indstilling

Fagchefen for Arbejdsmarked indstiller,

at orienteringen omkring den nuværende status tages til efterretning, og

at beskrivelsen for arbejdet med rådgivning og repatriering for 2026 godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 3: Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen

15.00.00-P17-1-25

Beslutningstema

I denne sag orienteres status om ny aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen frem mod 2030.

Sagsfremstilling

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 9. april 2025 en aftale om en større reform af beskæftigelsesindsatsen over de kommende år.

Med reformen skal udgifterne til beskæftigelsesindsatsen reduceres med 2,6 mia. kr. i 2030 og 2,7 mia. kr. varigt. Hovedparten af reduktionerne er i forhold til den kommunale beskæftigelsesindsats. Aktuelt afventes der nærmere specifikation på fordeling af reduktionerne og indfasningsperioden fra 2026 og frem mod 2030.

Der er et særligt fokus i aftalen på ungeindsatsen, og der afsættes med reformen yderligere 100 mio. kr. varigt om året til IPS, og flere unge skal med under Ungeløftet.

Den aktive beskæftigelsesindsats' hovedformål er fortsat at understøtte den lediges vej tættere på job og matche samfundets og virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft. For nogle ledige vil det dreje sig om fuldtidsjobs, mens nyere erfaringer peger på, at småjobs og få lønnede timer kan være med til at bane vejen for, at mere udsatte borgere hjælpes ind på arbejdsmarkedet. For at matche fremtidens arbejdsmarked og kompetencebehov skal ledige kunne få uddannelse og blive opkvalificeret som led i beskæftigelsesindsatsen. Det er samtidig vigtigt, at kommunerne også fremover har fokus på arbejdsmarkedets behov og de enkelte virksomheders efterspørgsel på arbejdskraft, når de tilrettelægger beskæftigelsesindsatsen.

Reformen indeholder følgende 10 centrale principper:

1. Jobcentersystemet afskaffes, større frihed til organisering
2. Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af indsatsen
3. Ni ud af ti sanktioner bortfalder for borgere længere fra arbejdsmarkedet
4. Borgere længere fra arbejdsmarkedet får en årlig opfølgning og mulighed for "pause"
5. Mere sammenhængende indsats: Fra 13 til 5 målgrupper
6. Hver fjerde ledige kan undtages for indsats
7. Cirka 500.000 færre samtaler – større fokus på borgerens behov
8. Én indgang til virksomheder i kommunen vedr. rekruttering af arbejdskraft
9. Forsøg med mere ansvar til a-kasser og forsøg med frit valg
10. Mindre detaljestyling, kommuner måles på resultater

Der indføres nye principper for styring og opfølgning, hvor proceskrav erstattes af målinger i forhold til tre resultatmål og to tilfredshedsmål:

- Afgang til beskæftigelse og uddannelse (resultatmål)
- Andel i ordinære løntimer (borgere længere fra job) (resultatmål)
- Andel på offentlig forsørgelse (resultatmål)
- Borgertilfredshed (tilfredshedsmål)
- Virksomhedstilfredshed (tilfredshedsmål)

Det lokale samspil internt i kommunerne og tværsektorielt med at understøtte borgernes job- og uddannelsesfokus bliver et endnu mere vigtigt fundament for at kunne lykkes fremadrettet.

Der indføres med reformen en tidsbegrænset bestemmelse om, at kommunalpolitiske drøftelser af beskæftigelsesindsatsen skal være forankret i ét udvalg for at sikre et lokalpolitisk fokus i overgangen til en ny beskæftigelsesindsats.

Kommunernes Landsforening (KL) har angivet fem hovedårsager til, at beskæftigelsesområdet er et vigtigt område med direkte betydning for borgernes liv og kommunens udvikling:

- Job har stor betydning i menneskers liv

- Adgang til arbejdskraft er vigtig for virksomhederne
- Stor betydning for kommunekassen
- Flere i job = færre udgifter og flere indtægter
- Central i den borgernære velfærd

Den lokalpolitiske hovedopgave med reformen på beskæftigelsesområdet bliver ifølge KL;

- at sætte retning for en lokal beskæftigelsesindsats med større faglig frihed og tillid til medarbejderne – og med stærkt fokus på kerneopgaven og resultater
- at beslutte realisering af besparelsen

Udmøntning af reformen sker i to faser. Første lovforslag forventes fremsat november 2025 og vedtaget januar 2026 med ikrafttrædelse 1. februar 2026 og 1. juli 2026. Andet lovforslag forventes fremsat i 2026 med ikrafttrædelse 1. januar 2027.

Der forventes at blive mere klarhed om den kommunale besparelse og indfasningsperioden, når Økonomiaftalen for 2026 er indgået mellem KL og Regeringen, forventeligt i løbet af juni 2025.

Beskæftigelsesreformen bliver et centralt tema i Arbejdsmarkedsudvalgets møder i resten af 2025, og indgår også i de kommende drøftelser i forbindelse med udarbejdelsen af Beskæftigelsesplanen for 2026.

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgsmødet den 7. maj 2025.

Siden Arbejdsmarkedsudvalgsmødet i maj 2025, er der meldt ud, der ikke længere er partier, der vil spænde ben for de forligsbelagte initiativer i reformen af beskæftigelsesindsatsen. Det muliggør en ændring af tidsplanen for nogle af de initiativer, der var fastlagt til 2027, da flere af disse initiativer var forligsbelagte og afventede folketingsvalget. Det drejede sig blandt andet om ændringer i sygedagpengesystemet og afskaffelsen af ressourceforløb.

Regeringen og KL har den 21. maj 2025 indgået en aftale om udmøntning af beskæftigelsesreformen, hvor man har foretaget en justering af den oprindeligt udmeldte tidsplan. Det betyder eksempelvis, at der ikke kan tilkendes ressourceforløb efter 1. februar 2026. Tidsplanen fastholder planen om at gå fra 13 til 5 målgrupper den 1. januar 2027. I forhold til økonomien kommer der for nogle af besparelserne på særligt øvrig vejledning og opkvalificering samt mentorudgifter en længere udfasning i perioden 2026-2028.

Der er aftalt en fremrykning af midler til opkvalificering af sagsbehandlere og ledere, så der allerede nu er midler i 2026. Samlet for perioden 2026-2028 er rammen til opkvalificering af sagsbehandlere og ledere øget med 20 mio. kr. til 120 mio. kr.

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgsmødet den 3. juni 2025.

Drøftelserne af reformen genoptages, og der følges op på Arbejdsmarkedsudvalgets møde med KL den 24. juni 2025, som blev holdt sammen med de øvrige sønderjyske kommuner i Sønderborg. Forvaltningen præsenterer seneste nyt fra Beskæftigelsesministeriet og KL vedrørende reformen.

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgsmødet den 13. august 2025.

Drøftelserne af reformen genoptages, og der skal på udvalgsmødet drøftes pejlemærker for den fremadrettede beskæftigelsesindsats i Tønder Kommune, og herunder, hvordan Tønder Kommune skal gå fra statslige regler til mere kommunal frihed. Drøftelserne kan tage udgangspunkt i drøftelserne fra udvalgsmødet den 13. august 2025, og input fra Partnerskabet for Fremtidens Arbejdskraft i Tønder Kommune, som udvalget mødes med den 10. september 2025.

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgsmødet den 10. september 2025.

For Tønder Kommune medfører reformen samlet en besparelse i 2026 på 3,039 millioner kroner på serviceudgifter og 1,779 millioner kroner på overførselsudgifter, som omfatter vejledning, opkvalificering og mentorstøtte i arbejdsmarkedsindsatsen. Besparelserne er indarbejdet i Tønder Kommunes budget for 2026. Besparelserne, der kommer med budgetåret 2026, har forvaltningen blandt andet taget højde for i forbindelse med genbesættelse af ledige stillinger med videre. Der kan komme justeringer i forhold til besparelserne for 2026 i forbindelse med forhandlingerne mellem KL og Regeringen om lov- og cirkulæreprøvet for 2025/2026. Udvalget fortsætter arbejdet med prioriteringen af pejlemærker i den efterfølgende sag på dagsordenen "Pejlemærker for arbejdet med beskæftigelsesreformen i Tønder Kommune".

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgsmødet den 1. oktober 2025.

Arbejdsmarkedsudvalget prioriterede på udvalgsmødet i oktober seks pejlemærker for retningen på arbejdet med beskæftigelsesreformen.

Der følges op på nye input til reformen fra blandt andet KL's jobCAMP, hvor beskæftigelsesreformen var i fokus under temaet "Mere frihed, større ansvar og nye muligheder".

Sagen genoptaget efter Arbejdsmarkedsudvalgs mødet den 5. november 2025.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har sendt udkast til bekendtgørelse om udmøntning af midler til opkvalificering i forbindelse med beskæftigelsesreformen i høring. Midlerne fordeles efter antallet af ydelsesmodtagere i 2024 (ekskl. førtidspensionister) med en fordeling på 90 % til kommuner og 10 % til a-kasser. Puljen udgør 120 mio. kr., heraf 108 mio. kr. til kommunerne og 12 mio. kr. til a-kasserne. Kommunernes andel fordeles efter objektive kriterier. Efter høringsfristen den 24. november 2025 blev puljeopslaget offentliggjort med kommunefordelte tal. Der indføres krav om 20 % medfinansiering i 2027 og 2028. Der stilles ikke krav om medfinansiering i 2026. Midlerne fordeles med 30 mio. kr. i 2026 og 45 mio. kr. i både 2027 og 2028. Tønder Kommunes andel af puljen udgør i alt 775.000 kr., der fordeles sig med 193.000 kr. i 2026, 291.000 kr. i 2027 og 291.000 kr. i 2028.

Jobpræmien, der kommer med reformen belønner kommuner for deres andel af målgruppens løntimer. I november 2025 har Beskæftigelsesministeriet meldt ud, at der udbetales en præmie for timer, der ligger over gennemsnittet af de 20 kommuner med færrest løntimer. I 2026 og 2027 fordeles midlerne ud fra antallet af borgere i målgruppen, hvilket giver kommunerne ekstra støtte til at investere i vejen mod job. Fra 2028 belønnes kommunerne efter, hvor gode de er til at hjælpe udsatte borgere i beskæftigelse. Der er afsat 75 mio. kr. årligt til ordningen.

Indstilling

Fagchefen for Arbejdsmarked indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Pejlermærker for retningen på arbejdet med reformen i Tønder Kommune

Punkt 4: Beskæftigelsesplan 2026 efter høring

15.00.00-P15-1-25

Beslutningstema

I denne sag skal Tønder Kommunes Beskæftigelsesplan 2026 til politisk godkendelse efter høring.

Sagsfremstilling

Arbejdsmarkedsudvalget har besluttet, at der årligt skal udarbejdes en beskæftigelsesplan for Tønder Kommune, som skal fungere som den overordnede strategiske ramme for kommunens beskæftigelsesindsats.

Arbejdsmarkedsudvalget har på den baggrund udarbejdet et oplæg til Beskæftigelsesplan 2026. Planen bygger videre på indsatsen fra 2025 og tager afsæt i de aktuelle lokale og nationale tendenser på arbejdsmarkedsområdet.

Beskæftigelsesplan 2026 fokuserer på følgende fire prioriterede hovedtemaer:

1. Unge – med særlig fokus på Ungeløftet Tønder og en styrket indsats for at få flere unge i uddannelse og job.
2. Arbejdskraft (Rekrutteringsservice) – med fokus på at understøtte virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft gennem en målrettet rekrutteringsservice.
3. Den inkluderende arbejdsplads – med fokus på at fremme mangfoldighed og rummelighed på arbejdsmarkedet.
4. Forebyggelse af sygefravær – med fokus på tidlig indsats og samarbejde med virksomheder om fastholdelse og trivsel.

Temaerne er udvalgt på baggrund af input fra et interessentmøde i juni 2025, og fra møder i *Partnerskabet for Fremtidens Arbejdskraft i Tønder Kommune*, hvor Arbejdsmarkedsudvalget to gange årligt mødes med repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner og handicaporganisationer.

Beskæftigelsesplanen for 2026 indeholder lokalpolitiske mål på beskæftigelsesområdet med udgangspunkt i de fire prioriterede temaer.

De lokalpolitiske mål:

- Alle ledige skal have en værdig sagsbehandling
- Antallet på offentlig forsørgelse skal udvikle sig bedre end i Syddanmark
- Udvikling af ungeindsatsen gennem Ungeløftet Tønder
- Adgang til kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne gennem samarbejde og opkvalificering
- Flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende
- Flere personer med handicap i beskæftigelse
- Hjælp til lønnede timer og en god start
- Ledige visiteret til fleksjobordningen skal hjælpes i fleksjob
- Forebyggelse af sygefravær gennem tidlig indsats

I Arbejdsmarkedsudvalgets ledelsesinformation vil der løbende følges op på status i forhold til måltallene, og udvalget vil derudover få en halvårlig opfølgning på Beskæftigelsesplanen.

Regeringen indgik i april 2025 en aftale om en større reform af beskæftigelsesindsatsen, der skal implementeres gradvist over de kommende år fra og med 2026. Reformen giver en ny ramme for beskæftigelsesindsatsen, og med denne får kommunerne større frihed til at tilrettelægge den lokale beskæftigelsesindsats, og der fjernes mange statslige proceskrav. Arbejdsmarkedsudvalget har prioriteret følgende seks pejlemærker for retningen på arbejdet med beskæftigelsesreformen.

1. Faglig frihed og tillid
2. Individuelle og håndholdte løsninger
3. Samarbejde med virksomheder
4. Resultatorientering frem for processtyring
5. Inklusion og social balance
6. Hurtig indsats for jobparate borgere og sygedagpengemodtagere

Beskæftigelsesplan 2026 vil blive sendt til endelig behandling i Kommunalbestyrelsen i december 2025.

Direktionen indstiller, 5. november 2025, pkt. 3:

at forslag til Beskæftigelsesplan 2026 godkendes,
at sagen sendes til høring i Handicaprådet, 60+ Seniorrådet og Tønder Unge- og Kulturråd, og
at Arbejdsmarkedsudvalget efterfølgende behandler høringssvarene i december 2025.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 5. november 2025, pkt. 3:
Indstillingen godkendt.

Sagen genoptages

Beskæftigelsesplan 2026 har været i høring i 60+ Seniorrådet den 11. november 2025, Handicaprådet den 25. november 2025. Tønder Unge- og Kulturråd (TUK) har ikke haft mulighed for at have Beskæftigelsesplan 2026 i høring, da de først skulle gennemføre deres generalforsamling den 27. november 2025. Tønder Unge- og Kulturråd vil få mulighed for at komme med input til beskæftigelsesindsatsen i løbet af 2026.

60+ Seniorrådet tager Beskæftigelsesplanen 2026 til efterretning og bemærker, at indsatsen i ungeløftet for unge mellem 15-18 år er særlig positiv. Ydermere bakker 60+ Seniorrådet op om Arbejdsmarkedsudvalgets prioriterede pejlemærker, involverende proces for interessenter samt tematiserede indsatser.

Handicaprådet kan støtte beskæftigelsesplanen for 2026, med særlig fokus på at få flere unge i uddannelse og job, herunder også unge med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, og den inkluderende arbejdsplads.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at Arbejdsmarkedsudvalget behandler høringssvarene,

at Beskæftigelsesplan 2026 godkendes, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Udkast til Beskæftigelsesplan 2026

Punkt 5: Arbejdsmarkedsudvalgets anbefalinger til det nye udvalg i 2026

15.00.00-P35-8-25

Beslutningstema

I denne sag skal Arbejdsmarkedsudvalget drøfte anbefalinger til det nye udvalg pr. 1. januar 2026.

Sagsfremstilling

Den 1. januar 2026 tiltræder den nye kommunalbestyrelse i Tønder Kommune. Arbejdsmarkedsudvalget besluttede på mødet i oktober 2025, at udvalget – med udgangspunkt i erfaringerne fra den nuværende valgperiode – vil videregive sine anbefalinger til det kommende udvalg, som får ansvaret for politikområderne under Arbejdsmarkedsudvalget.

Formålet er at videregive erfaringer til det kommende udvalg, som skal videreføre beskæftigelsesindsatsen i Tønder Kommune og implementeringen af Beskæftigelsesreformen.

Hvilke konkrete anbefalinger fra arbejdet i udvalget vil Arbejdsmarkedsudvalget videregive til det kommende udvalg.

Indstilling

Fagchefen for Arbejdsmarked indstiller,

at udvalget drøfter anbefalinger til det nye udvalg, der får ansvar for beskæftigelsesområdet fra 1. januar 2026.

Beslutning

Drøftet. Forvaltningen viderebringer anbefalingerne til det nye udvalg.

Punkt 6: Gensidig orientering

00.22.04-P35-2-24

Beslutningstema

Orientering til udvalget.

Sagsfremstilling

Orientering fra udvalgsformand:

Orientering fra udvalgsmedlemmer:

Orientering fra forvaltningen:

- Fælles Sønderjysk Elev- og Lærlingemesse
- Sønderjysk Bo & Jobmesse 2026 i Tønder
- Status på Ungeløftet Tønder
- Ny fordeling af Ukrainiske flygtninge efter særloven
- Digital ledelsesinformation

Indstilling

Fagchefen for Arbejdsmarked indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Orientering om fordeling af fordrevne fra Ukraine - batch 7

Punkt 7: Underskriftsark

00.22.00-P35-2-22

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

.